

in nemško fronto. Angleži, Francozi in Amerikanci so poslali, kakor zatrjujejo švicarska poročila, v Rusijo obilo vojnega gradiva. V Rusijo je tudi došlo že večje število angleških in francoskih častnikov. Priprave za napad se baje vršijo na celi 2000 km dolgi fronti od Severnega do Črnega morja.

Na rumunskem bojišču neznatne praske v moldavskem gorovju.

Na macedonskem bojišču so Bolgari z nenadnim sunkom med reko Vardar in Bitoljem prisilili Sarraillovo armado, da se je morala umakniti iz levega brega reke Vardar. Bolgari so zasedli na tem ozemlju 11 vasi. Ob spodnjem toku reke Strume v dolini med jezeroma Butkovo in Tahino so pa Angleži in Francozi morali prepustiti Bolgarom 4 vasi. Sarraillova armada je zasedla skorodane celo rodovitno Tesalijo, ki je žitnica Grčije.

Na francoskem bojišču na fronti v Flandriji in zlasti pri Arrasu hudi artilerijski boji. V Šampanji so po hudem artilerijskem boju Francozi zasedli dele nemških postojank. Pariška poročila pravijo, da se bo na francoskem bojišču takoj pričela polletna ofenziva, kakor hitro bo Amerika poslala na bojišče zadostno število čet. Amerika je naznanila Norveški, da bo izvoz žita in živil iz Amerike na Norveško tako dolgo prepovedan, dokler ne bo Norveška napovedala Nemčiji vojsko. Nemški podmorski čolni so potopili v mesecu maju 869.000 ton sovražne ladje.

Seno in slama leta 1917.

Vlada je dne 14. junija nastavila za seno in slamo letošnje letine najvišje cene in je izdala glede prometa s senom in slamo natančnejše odredbe. Na britisk kmetijskih zastopnikov se je posrečilo doseči, da so cene za seno in slamo dokaj višje od dosedanjih najvišjih cen. Poleg tega so tudi za dovoz sena in slame izdani nekoliko ugodnejši pogoji.

Cene:

1. Za seno vseh vrst in sicer: travniško seno, otavo, deteljo vseh vrst (tudi za lučeno), prosenico in mešano seno . . . K 17.—
2. za slamo:

- a) za rženo (s cepci zmlačeno, otepe) slamo K 10.—
- b) za vse vrste druge žitne slame, vstevši slamo od grašice in graha (izvzeta je koruznica), . . . K 8.—
- c) za slamo od fižola, boba, leče, maka, repice, ogrščice, riža in koruze . . . K 6.—

Cene veljajo za 100 kg suhega, nepokvarjenega blaga in sicer na hlevu ali škodnju prodajalec. Ako seno ali slama ni zdrava, se sme od teh cen primerno svoto odtegniti. V tem slučaju se morata prodajalec in prevzemnik sama med seboj pobotati. Se le tedaj, ako med njima ne pride do sporazuma, mora odločiti sodnija in sicer v nespornem postopanju po svojih izvedencih (§ 2). Proti razsodbi okrajne sodnije je dovoljen rekurz tekem 8 dni na okrajno sodišče. Proti razsodbi tega sodišča pa ni dopuščen več noben rekurz. Stroške sodnega postopanja odmeri sodišče.

Odškodnina za tehtanje in dovoz.

Za prešanje sena in slame se plača 1 K 60 v za 100 kg. Izdatke za žico ali drugo vezavo si se sme vsakdo posebej računati. Za škope se sme računati 2 K več kot za drugo slamo, t. j. 12 K za 100 kg.

Za dovoz sena in slame od škodnje do prevzemnega prostora (kraj, kjer se seno ali slama preša ali do kolodvora, kjer se naklada) sme prodajalec ali kak drug voznik računati pri oddaljenosti 5 km 1 K, pri oddaljenosti 10 km 1 K 70 v in pri oddaljenosti več kot 10 km 2 K od meterskega stota. Toliko si sme prodajalec računati tudi tedaj, če prodaja seno ali slamo kakemu zasebnemu odjemalcu.

Nakupovanje in prodaja.

Nakupovanje in prodajo sena vodi deželni urad za promet s krmili, ki bo nastavljal v posameznih krajih svoje krajevne nakupovalce. Osebe, ki so se že pred vojno leta 1914 pečale s trgovino s senom in slamo, naj se javijo pri tem uradu (Gradeu, Burgasse St. 1).

Ker je vlada seno in slamo zasegla, je prosta prodaja tega blaga prepovedana. Prestopke bo kaznovalo okrajno glavarstvo z globami do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev. Kdor torej ima za svojo živino premalo sena ali slame, se naj obrne na svoj domač občinski urad in mora navesti, koliko sena ali slame bi rabil za svojo živino. Navede naj tudi posestnika, pri katerem bi dobil potrebno seno in slamo. Dosedaj so se take prošnje vlagale pri okrajnih glavarstvih.

Dodatno k tem podatkom se nam še poroča: Izšla je tudi nova naredba, ki zasega seno in slamo letine 1917 na podlagi zakona za vojne dajatve. Dajatve se bodo določile po množini pridelanega sena in slame za vsako posamezno deželo posebej. Deželna vlada bo določila, koliko sena in slame sme vsak pridelovalec porabiti za svojo živino. Deželno mesto za krmila ima seno pobirati in ga oddajati kamor bo potrebno. Uredba bo približno taka kot pri pobiranju žita ali pri dobavi klavne živine. Da se pobiranje ne izvrši na škodo živinoreje, ima k temu pritegniti

predvsem tudi kmetijske zadruge in društva. Vsake mu pridelovalcu se bo posebej predpisalo, koliko ima oddati. To predpisovanje pa se ne sme ravnati le po višini pridelka, ampak se bo ozirali na število živine, pač pa bo tudi vpoštevati druga krmila, ki jih imajo posamezniki na razpolago. Za pravilno in pravočasno oddajo bodo skrbela županstva. Vsi, ki letos za se ne pridelajo dovolj sena in slame, naj prigrasijo primanjkljaj pri svojem županstvu najpozneje do 1. avgusta t. l.

Živinske kreme bo letos zelo malo. Vsled tega moramo s senom in slamo skrajno previdno in varčno ravnati. Ako ne bo kmalu dežja, bo otava čisto izostala. Tudi slame bo izredno malo. Svetujemo, da se letos uporabi za živinsko kremo vsaka bilka. Kjer le morejo, naj pokosijo in uporabijo travo v gozdih in obcestnih robovih. Če ne bo druga, bo nazadnje tudi kisto seno moralo goveji živini nadomestiti sladko seno, katerega bo letos zelo malo. Vinogradno ve-ničje, mlada koruza, ki se izredči, mlado srebro in razne druge gozdne rastline bodo letos posebno za koze in konje v zimskem času dobrodošel krmni nadomestek. Bičje, rogozje in druge rastline ob ribnikih, plevel iz vinogradov in njiv, vse se naj uporabi za kremo živini. Tudi sadno listje je za silo dobro.

Tedenske novice.

Duhovniška vest. C. g. Maks Ašič, provizor pri Spodnji Sv. Kungoti, je prestavljen za prvega kaplana k Sv. Petru pri Radgoni. — C. g. Franc Toplak, kaplan v Središču, je prestavljen v St. Ilj pod Turjakom.

Letošnji novomašniki. Kot dopolnilo svoječasnega poročila se nam poroča, da daruje č. g. Ivan Kljun prvo sv. mašo dne 8. julija v Ribnici na Dolenjskem in pridiguje mil. g. dr. Ivan Svetina, častni kanonik v Ljubljani; č. g. Ivan Verbanjšek pa dne 29. julija pri Sv. Križu na Murskem polju, in pridiguje vlč. g. dr. Matija Slavič, profesor bogoslovja v Mariboru.

Vpisovanje na ženskem učiteljskem šolskih sester v Mariboru. Na cesarja Franca Jožefa I. jubilej-nem učiteljskem šolskih sester v Mariboru je vpisovanje za 1. letnik šolskega leta 1917-18 v soboto, 30. junija, od 8. do 12. ure dopoldne. Sprejemni izpit se začne istega dne ob dveh popoldne.

C. kr. gimnazija v Mariboru. Sprejemni izpiti za 1. razred bodočega šolskega leta se bodo vršili dne 2. julija od pol 10. ure dalje v sedanjem šolskem poslopju, Elizabelina cesta, št. 16. Učenci morajo priti točno ob navedeni uri. — Vpisovanje se vrši osebno dne 1. julija ob 10. uri v ravnateljevi pisarni ali pa se naj pošljejo po pošti ravnateljstvu potrebne vpisne listine, t. j. krstni list in zadnje šolsko spridevalo; zgodi pa se to najpravočasno, tako da bo imel ravnatelj vse listine vsaj 1. julija v rokah. Učenci, ki so bili po pošti vpisani, se oglašijo osebno še le k skušnji sami. — V jeseni se bodo izpiti vršili dne 15. sept.

Kateri zvonovi se bodo pustili? C. kr. deželni konzervatorski urad v Gradeu je dne 18. junija ob-vestil č. g. dr. Stegenška v Mariboru na njegovo vlogo glede oddaje cerkvenih zvonov, da se bo po poročilu ministrstva za uk in bogocastje vsaki cerkvi, ki nima umetniško ali zgodovinsko-važnih zvonov, zazdaj pustil najmanjši zvon.

Cesar odlikoval in obdaril slovenske starše. Iz Velike Nedelje se nam piše: Dne 13. t. m. se je vršila v tukajšnji šoli redka slovesnost. G. okrajni glav-ar ptujski je pozval semkaj iz Sejanca (župnija Sv. Tomaž) veleposestnika Martina Jesih in njegovo ženo, da njima izroči najvišji cesarski dar: srebrno u-ro z vrezano začetnico cesarjevega imena in krono, ter 500 K v denarju. V sobi I. razreda, s podobami presvitke cesarske dvojice ozaljšani, ob navzočnosti šolskih otrok in učiteljstva, slavlencev in enega si-na-invalida in hčere, g. oskrbnika nemškega viteš-kega reda, duhovništva, žandarmerije, občinskih za-stopnikov Sejanca in Velike Nedelje in drugih odlič-nih gostov, je v kratkem in prisrčnem govoru g. o-krajni glavar omenil povod najvišje obdaritve: Ker sta slavljenca prispevala v obrambo cesarskega pre-stola in domovine sedem krepkih sinov-vojakov, ju tudi Njih Veličanstvo svitli cesar milostno obdaril! Prisrčno jima čestita in poziva vse navzoče, da za-kladičejo Njih Veličanstvu Karlu I. trikratni „živijo!“ Do solz genjena slavljenca se srčno zahvaljujeta v-sem dobrotnikom. G. župnik opozarja, kako smo pri vseh težavah in grozotah svetovne vojske še srečni avstrijski narodi, da imamo tako mladostno čilega, vsem dobrotljivega, za vse dobro neumorno delovne-ga in vsem pravičnega vladarja in neizrekljivo mi-losrčno vladarico, za koja življenje in dobrobit mora-mo radi podvojiti svoje molitve ravno v sedanjih hu-dih časih.

Ptujski okrajni zastop. V seji dne 12. junija t. l. se je ptujski okrajni zastop pečal z našim lis-om in s „Stražo.“ Ni se upal uradno izjaviti, da bi bilo to, kar sta naša lista očitala okrajnemu zastopu, neresnično. Torej je tudi po okrajnem zastopu samem stvarno in uradno dokazano, da smo pisali

zgolj resnico. Res je torej, da se je okrajni zastop zavzemal za to, da se naj pri vojnih podporah na de-želi postopa manj ugodno, po mestih pa ugodnejše. Res je nadalje, da je ptujski okrajni zastop v dopi-sih na druge okrajne zastope se potegoval za zniž-a-nje cen pri živini. In da bi bil očevek o galici neutemeljen, je tem manj resnično, ker je okrajni zastop v tej seji sklenil, da bo ostal tudi nadalje izjema med vsemi štajerskimi okrajnimi zastopi ter bo tudi na-dalje galico prodajal po 4 K za 1 kg. Zanimivo in obenem zabavno — zabavno kajpada samo za tiste-ga, ki mu ni treba galice tako drago plačevati — je, zasledovati način, kako se je v tej seji računalo pri galici ter so se ji določale cene. Dočim more kozlan-ski okrajni zastop, ki mora plačevati najdražjo voz-a-ino od železnice, galico prodajati po 3 K 40 v, in celjski okrajni zastop pa celo po 3 K 35 v, je ptujski poročevalec o galici Maks Straschill preračunal, da bi se mogla galica prodajati po 3 K 50 v. Ker pa je treba kriti stare, od okrajnega zastopa zagrešene iz-gube, bi 1 kg galice naj stal 3 K 75 v. Torej bi ti-sti, ki so galico plačali po 4 K, morali dobiti nazaj 25 v pri 1 kg. Načelnik Orni-g, ki je zdaj v Varaž-dinskih Toplicah, pa je izrazil željo, da se ta svota ne plača posameznikom nazaj, marveč se naj porabi za zboljšanje „itak jako slabih cest.“ Tako je okrajni zastop ostal pri ceni 4 K. G. Orni-gu so poslali br-zojavni pozdrav, v katerem mu želijo skorajšnjega o-zdravljenja. „da more potem nanovo okrepčan Svoje izkušene moči v službi splošnosti (kakšne splošno-sti?) postaviti.“ Glede na stvarno popolno utemelje-ne in popolnoma resnične očitke naših listov je pa okrajni zastop mnenja, da so le hujskanja in je pre-ko njih šel na dnevni red. Naše ljudstvo, o tem so gospodje lahko prepričani, pa bo preko njih in nji-hovega gospodarstva šlo k drugemu — boljšemu re-d-u.

Uradni dnevi mariborskega okrajnega sodišča bodo: V pondeljek, dne 25. junija, pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, v četrtek, dne 5. julija, pri Sv. Ja-kobu v Slov. gor. in v pondeljek, dne 15. julija pri Gornji Sv. Kungoti. Stranke, ki imajo kak popravek na sodniji, se lahko zglašijo na teh uradnih dnevih, da si prihranijo pot v mesto.

Gospodarske novice.

Popisovanje zemljišč. Ravno te dni se vrši na-tančno popisovanje vseh setev, nasadov itd. Oblasti naj pravočasno upoštevajo današnje brezupno stanje kmetijskega posestnika: grozna suša proti uničiti fi-žol (kar ga še ni slana vzela), krompir, žito se ne more razviti, travnike, zlasti pa senožeti po hribih so popolnoma uničeni, suhi. Sena se bo pridelalo ta-ko počlo, kakor menda še nikoli ne. Sila in stiska na-rašča vsaki dan!

Novi vinski davek. Iz Savinjske doline se nam piše: Štajerski deželni urad za vplačevanje užitniš-kega davka je začetkom meseca junija t. l. razpos-lal vinskim posestnikom plačilne naloge za novi vin-ski davek. Sliši se pa od več strani, da se ta urad ne ozira na dejansko napoved vina, ampak računa po sedaj še neznanem ključu. Za primer: Podpisani A. J. sem priznal resnično zalogo svojega vina, to je namreč 224 l. Brez vsakega dokaza ali preiskova-nja mi je imenovan urad poslal plačilni nalog za — 835 l (beri: osemstopenintrideset l)! Nek drug tukajš-nji posestnik je priznal 50 l; davek so mu naložili za 1200 l! Seveda smo se takoj odločno pritožili. G. deželnega odbornika dr. Verstovška prosimo pomoči v tej stvari!

Trgovina z jajci prosta. Pomagalo je, da smo večkrat pisali v „Slov. Gospodaru“, da je zasega in prisilna oddaja jajc velika nesmisel. Oblast je te dni razglasila, da je promet z jajci prost in si sme vsak svobodno jajca nakupovati. Cena je določena pri kme-tu na 20—22 v za 1 komad. To je daleč, daleč pre-malo v primeri s cenami za razne industrijske izdel-ke. Vprašamo samo, koliko dobička bodo imeli pri jajčji trgovini zopet razni jajčji bogataši kakor Him-ler, Supanz, Mattheis, Vogler itd.?

Apna še vedno ni! Iz Slovenskih gor so nam piše: Pomanjkanje apna je splošno. Se drugega š-kropljenja ne bomo mogli opraviti, ker ni apna. Tr-govci pravijo, da ga je vojaška oblast zasegla. V mirnem času smo si sami žgali apno z opeko vred. Danes pa je to nemogoče. Prosimo gg. poslance, naj posredujejo pri merodajnih oblastih, da se nam da vsaj toliko apna, da bi ga imeli vsaj za škropljenje trt. Najbolje bi bilo, ako bi župani razdeljevali apno.

Rekviriranje ajde v mlinih. Po mlinih rekvirirajo ajdo. Letos se je namreč pojavilo izredno veli-ko pomanjkanje ajde za seme. Radi tega se odvzame ajda, ki je v mlinih. Vojno-žitno-prometni zavod v Gradeu pa je odredil, da dobi vsakdo, komur se je v mlinu odvzela ajda, za isto ravno tisto količino rži ali pšenice. Kdor še ima doma kaj ajde, jo lahko za-menja za rž ali pšenico. Oglašiti se je treba pri o-krajnem žitnem nadzorniku pri okrajnem glavarstvu.

Razdelitev kruha v Mariboru. Okrajno glavar-stvo je poverilo peko in razdeljevanje kruha za ma-riborsko okolico Scherbaumu na Grajskem trgu. Po več ur daleč morajo sedaj hoditi ljudje v Maribor po kruh. Od vseh strani prihajajo: od Sv. Križa, Sve-čine, Smartina, St. Ilja, St. Jakoba, Slivnice, Ruš, itd. Že na večer se nastavijo pred prodajalno in ča-kajo do 6. ure jutraj. Vprašamo: Zakaj ne da gla-varstvo pekem na deželi malo več moke? Ali pa za-